

Voksenvaksinasjonsprogrammet

Presentasjon Eldrerådet 22.05.26

Bettina Fossberg
Kommuneoverlege

Voksenvaksinasjonsprogrammet (VVP)

- Nytt vaksinasjonsprogram for voksne
- Innført i 2025
- Inneholder per i dag tre vaksiner mot:
 - Sesonginfluensa
 - Covid-19
 - Pneumokokksykdom

Hva innebærer dette?

- Det er etablert en samlet nasjonal ordning
- Mer strukturert enn tidligere
- Likere tilbud nasjonalt
- Mer fokus på offentlig finansiering
- Mer helhetlig oversikt
- En planlagt del av det forebyggende arbeidet (på linje med barnevaksinasjonsprogrammet).

Organisering

- Kommunen kan organisere vaksineringen med egne ansatte vaksinatører eller benytte andre vaksinatører etter avtale (fastleger, private vaksinekontor, apotek)

- Lillestrøm kommune har valgt å benytte fastlegene som hovedvaksinatører i vokseenvaksinasjonsprogrammet (VVP).
 - Spredt utover hele kommunen
 - Kjenner pasientene godt (gjør gode helhetlige vurderinger)

- De som ikke har fastlege i kommunen kan kontakte det kommunale vaksinekontoret.

Kostnader

- Myndighetene har fastsatt priser for vaksinene. Det er billigere å samvaksinere seg enn å sette vaksinene hver for seg.
- For 2026/27 sesongen er satsene for egenbetaling for vaksinene:

Sesonginfluensa*	308
Covid-19	110
Covid-19 samvaksinasjon	85
Pneumokokksykdom	110
Pneumokokksykdom samvaksinasjon	85

* Kommunen kan ikke ta påslag for vaksineprisen ved videresalg til vaksinatøren.

Finansiering

- Det er også avsatt faste anbefalinger for økonomisk kompensasjon av vaksinatører:

Covid-19*	249
Pneumokokksykdom	207
Sesonginfluensa**	207

* inkluderer vaksinatørens kostnad til utstyr i forbindelse med tilberedning.

** innbyggeren skal i tillegg betale for selve vaksinen.

- Det betyr at kommunen betaler vaksinatørene for hver vaksine de setter mot covid-19 eller pneumokokksykdom. Sesonginfluensa er egenfinansiert.
- Fastleger har mulighet til å benytte en nasjonal oppgjørløsning. Apotekene har inntil videre ikke tilrettelagt for å ta i bruk en slik ordning.

Vaksine mot helvetesild

- I februar anbefalte FHI at vaksine mot helvetesild tas inn i VVP. De anbefaler at tilbudet gis til innbyggere det året de fyller 65 år, og et opphentingsløp for 70- og 75- åringer.
- Anbefalingen er basert på beskyttelsen vaksinen gir mot hevetesild og komplikasjoner ved dette
- Flere observasjonsstudier har vist en mulig sammenheng mellom vaksinerings mot hevetesild og lavere risiko for demens.
- Det usikkert om vaksinen er årsak, eller om sammenhengen skyldes forskjeller mellom de som vaksinerer seg og de som ikke gjør det.

- **Hva vet vi?**

- Vaksinen virker godt mot helvetesild (herpes zoster) og komplikasjoner
- Bekyttelsen holder seg høy lenge etter vaksinasjon

- **Hva vet vi ikke?**

- Vi vet ikke om det er årsakssammenheng mellom funnene av lavere demensrisiko og vaksinerings mot helvetesild
- Vi vet ikke hvor stor en eventuell effekt er, eller om den gjelder alle typer demens

- **Konklusjon:** Vaksinen er god mot heveltesild, men er foreløpig ikke en demensvaksine

- **Videre plan:** Beslutningen om vaksinene skal innføres ligger nå hos Helse og omsorgsdepartementet.

Kilder:

- FHI sine sider om vokseenvaksinasjonsprogrammet: <https://www.fhi.no/va/vokseenvaksinasjon/>
- FHI Metodevurdering om vaksine mot helvetesild: <https://www.fhi.no/publ/2026/vaksine-mot-helvetesild-i-vokseenvaksinasjonsprogram/#hovedbudskap>
- Oppsummerende artikkel om ulike studier som ser på sammenhengen mellom vaksine mot helvetesild og demens: <https://tidsskriftet.no/2026/04/kronikk/beskytter-vaksine-mot-helvetesild-ogsamot-demens>

Takk for meg!

kommuneoverlege@lillestrom.kommune.no